

Já jsem světlo světa (Jan 9,5).

Text příběhu dnešního evangelia je třeba rozplést. Pro vytrvalého čtenáře je ono rozpletení na další straně. Co si vzít z dnešního evangelia?

Připravujeme se na Velikonoce a zvláště na Velikonoční vigilií, matku všech slavností Církve, největší křesťanský svátek. Při ní se používají mimo jiné dva prvky: křestní voda a plamen hořící velikonoční svíce. Voda znamená život, plamen svíce znamená světlo, abychom viděli.

Víme, že bez světla nelze prakticky žít, světlo působí vidění. Připomeňme si Izaiášovo proroctví: „*Lid, který chodí ve tmě uvidí veliké světlo*“ (Iz 9,1). Nelze chodit ve tmě, aniž by si člověk neublížil. Ježíš tedy říká: „*Já jsem světlo světa*“ (Jan 9,5).

Uvedu jeden ilustrační příklad. Když policie zajišťuje je na místě vloupání stopy po pachateli, nesvětluje místo ohledání ultrafialovým světlem. To dává vystoupit stopám pro lidské oči neviditelným. Prostě bychom je za běžného slunečního světla zřetelně neviděli.

Ježíš je tak světlem, které nám dává vidět v životě a ve světě souvislosti, které bez jeho světla, bez jeho přítomnosti nelze spatřit. A zde se vracíme k v textu evangelia, kde autor textu nechává třikrát zaznít dvěma slovům: bláto a oči. Pokud se něco vícekrát zmiňuje, je to důležité. Tedy: běžný život dává člověku na oči bláto, pro které nevidíme. Ježíš přichází toto bláto světa smýt, abychom prohlédli.

K tomuto novému „*osvícení*“ se také připravujeme každý rok předvelikonoční postní přípravou. Nejde v postní době jen o to chodit na křížové cesty nebo konat různé půsty, obojí je pochopitelně dobré. Ale podstatou půstu je obrátit se nově k Ježíšovi. Vyjet ze starých kolejí náboženské sebespokojenosti a obrátit se k Němu.

Modleme se dnes touto mší svatou za sebe navzájem, abychom měli odvahu k tomuto kroku, vidět život nově v intenzivní Ježíšově přítomnosti, kterou si v půstu obnovujeme.

Modleme se však také za ty, kdo za Ježíšem jdou, ale komu byl odebrán onen jasný pohled na Ježíše. Proč, protože tohoto člověka Bůh dále očisťuje tím, že mu na čas odebírá jasné vědomí víry, dokonce i ochranu před pokušeními, aby tento člověk ještě intenzivněji hledal světlo Kristovo. I tito lidé potřebují modlitbu a podporu, ač jsou již poznání Krista velmi daleko.

Rozpletení evangelijního příběhu pro vytrvalé čtenáře:

Já jsem světlo světa (Jan 9,5).

Stěžejní věta dnešního evangelia. Jak jí rozumět? Bude třeba trochu rozplést dnešní dlouhý úryvek Janova evangelia o uzdravení slepého od narození.

1. Oči a bláto, třikrát se opakující text

V textu jsme slyšeli třikrát slova „*bláto*“ a „*oči*“:

Po těch slovech (Ježíš) plivl na zem, udělal ze sliny bláto, potřel mu tím blátem oči a řekl mu: „*Jdi se umýt v rybníku Siloe*“ – to slovo znamená „*Poslaný*“. Šel tam tedy, umyl se, a když se vrátil, viděl (Jan 9,6-7).

On odpověděl (sousedům) : „*Člověk jménem Ježíš udělal bláto, pomazal mi oči a řekl: 'Jdi k Siloe a umyj se!' Šel jsem tedy, umyl se a vidím*“ (Jan 9,11).

Také farizeové se ho znovu vyptávali, jak nabyl zraku. On jim odpověděl: „*Přiložil mi na oči bláto, umyl jsem se a vidím*“ (Jan 9,15).

Pokud se něco v Písmu opakuje, dokonce třikrát, není to žádná vycpávka ve vyprávění, ale něco důležitého, co nám chce autor říct. Za chvíli se k tomu vrátíme.

2. Slepota farizeů, automatických zachovávatelů náboženských tradic

Nyní si všimněme, jak reagují farizeové, když se setkají s uzdraveným od narození. První, co vadí farizeům, je, že Ježíš udělal zázrak v sobotu a uvažovali o něm následovně:

Někteří farizeové říkali: „*Ten člověk (Ježíš) není od Boha, protože nezachovává sobotu*“ (Jan 9,16a).

Sobotní práce a také uzdravování je ně nepřekonatelný problém. Problémem však také je, že takový zázrak může konat jen Bůh a ten to nebude konat skrze hříšného porušovače soboty:

Jiní ale namítali: „*Jak by mohl hříšný člověk dělat taková znamení!*“ A nemohli se dohodnout (Jan 9,16b).

Farizeové si zavolali i rodiče slepého, aby vyloučili podvod. Ti však potvrdili, že je to skutečně jejich od narození slepý syn. Vyšetřovali i toho uzdraveného slepce, kterému tvrdili o Ježíšovi, že je to hříšník. Slepec však vzal jejich vlastní argument a řekl:

^{9,24} Zavolali (farizeové) tedy ještě jednou toho bývalého slepce a řekli mu: „*Vzdej Bohu chválu! My víme, že ten člověk je hříšník.*“ ^{9,25} On odpověděl: „*Zda je hříšník, to nevím, ale vím jedno: že jsem byl slepý, a teď vidím.*“ ^{9,33} *Kdyby tento člověk nebyl od Boha, nic by nedokázal.*“

Nakonec se farizeové rozhodnou nejen odsoudit Ježíše, ale také se zbavit nepohodlného svědka a vyženou ho. Nad celým tímto jejich uvažováním však visí jedna věta evangelia:

To jeho rodiče řekli, protože se báli židů. Židé se už totiž usnesli, aby každý, kdo Ježíše vyzná jako Mesiáše, byl vyloučen ze synagogy (Jan 9,22).

Těžko se svobodně uvažuje, když je už rozhodnuto, i kdyby se stal jakýkoli větší zázrak. Můžeme si všimnout, co se rozhodli židé udělat, když Ježíš vzkřísil Lazara - chtěli zabít i Lazara, aby jim to nenarušovalo jejich myšlenkové konstrukty. A tohoto je důležité si všimnout. Ježíš narušuje náboženské konstrukty, aby lidi posunul dál, ale oni se jich drží zuby nehty a v tom spočívá duchovní slepota, která má horší následky, než ta fyzická.

3. Ochota slepého změnit svůj náboženský postoj při setkání s Ježíšem

Třetí věcí je naopak posun v tom, jak slepec vnímá Ježíše. Prvně sám od sebe říká, že Ježíš je prorok:

^{9,17} **Znovu se tedy (farizeové) zeptali toho slepého:** „*Co ty o něm říkáš, když ti otevřel oči?*“ **On odpověděl:** „*Je to prorok.*“ (Jan 9,17).

Když se však slepý setká znovu se samotným Ježíšem, vyzná to, k čemu ho Ježíš vede svou otázkou, vyzná, že je to Mesiáš, Syn člověka, což je mesiánský titul a stvrdí to tím, že před Ježíšem padne na kolena:

^{9,35} Ježíš se dověděl, že ho vyhnali; vyhledal ho a řekl mu: „*Věříš v Syna člověka?*“ ^{9,36} **Odpověděl:** „*A kdo je to, pane, abych v něho uvěřil?*“ ^{9,37} Ježíš mu řekl: „*Viděls ho: je to ten, kdo s tebou mluví.*“ ^{9,38} **On na to řekl:** „*Věřím, Pane!*“ a padl před ním na kolena.

Uzdravený slepý je schopen obrácení toku svých myšlenek, nábožensky vzdělaní farizeové však ne. Slepý je tak vidoucím a ti, kdo se prohlašují, že jejich náboženské vidění věcí je skvělé, jsou nakonec tupými slepci. A v tom je také závěr celého příběhu, který Ježíš nazývá „soudem světa.“ Kdo se nechá Ježíšem vést, prohlédá a kdo toto vedení odmítá sám se odsuzuje k temnotě osobní slepoty:

^{9,39} Ježíš prohlásil: „*Přišel jsem na tento svět soudit: aby ti, kdo nevidí, viděli, a kdo vidí, oslepli.*“

^{9,40} **Slyšeli to někteří farizeové, kteří byli u něho, a řekli mu:** „*Jsmo snad i my slepí?*“ ^{9,41} Ježíš jim odpověděl: „*Kdybyste byli slepí, neměli byste hřích. Vy však říkáte: 'Vidíme.' Proto váš hřích trvá.*“